

NAMN ATT MINNAS

SVANTE LUNDKVIST

Fredagen den 13 augusti 1965 fick Sverige sitt sjuttonde statsråd.

Det kan låta som en olyckshändelse, men varje förstärkning av regeringen Erlander måste vara lika välkommen som välbehövlig — åtminstone ur regeringens egen synpunkt — och alldeles särskilt, när den som i detta fallet inte bara är kvantitativ utan också kvalitativ. Den nye statsrådsledamoten, Svante Lundkvist från Eskilstuna, konsult med den inofficiella benämningen "kommunminister", är nämligen en särdeles duktig karl.

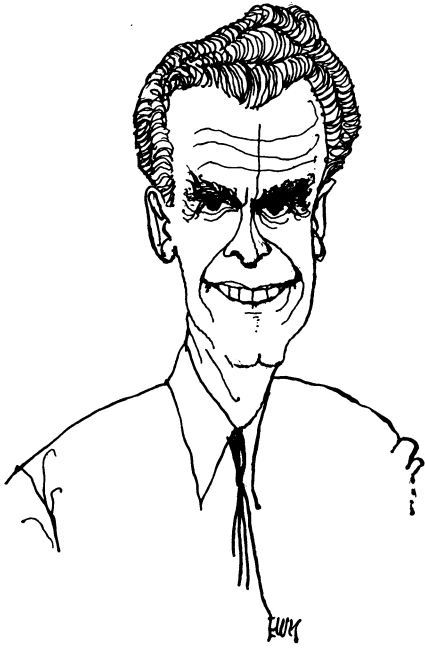
Bakom utnämningen av en "kommunminister" ligger en ganska vittomfattande reorganisation av regeringsarbetet. Den går i huvudsak ut på att avlasta en del av inrikesministerns arbetsbörda. Polisärendena överförs sålunda till justitieministern. Om man så vill kan man fatta detta som en uppmuntran av hr Kling, som var till den grad på alerten att han faktiskt en gång ville föredra fallet Wennerström för statsministern — låt vara att hr Erlander inte iddes höra på det örat och den lilla bagatellen sedermera föll i glömska till dess anhållandet förestod. I varje fall kan man fatta det som en prickning av hr Rune Johansson, vilken in i det sista tycks ha svävat i okunnighet om att inrikesministern råkar vara säkerhetstjänstens högste chef.

Vad det nya statsrådet beträffar, skall han från inrikesministern överta ärenden rörande överståthållarämbetet och länsstyrelserna — dock ej landshövdingeutnämningar! — rikets

administrativa indelning i landskommuner, municipalsambällen, köpingar, städer, landstingskommuner och kommunförbund, riksdagsvalen, brandväsendet, civilförsvaret, kommunernas beredskap, det psykologiska försvaret och signalskyddet! För hr Rune Johansson återstår numera alltså i huvudsak endast frågor rörande arbetsmarknaden, bostadsväsendet inklusive hyresregleringen, lokaliseringsverksamheten, den allmänna tjänsteplikten, utlänningslagen samt — som ett svartsjukt bevarat privilegium — utnämningen av landshövdingar. Hr Johanssons aktier är uppenbart i dalande.

Hr Lundkvists aktier är lika uppenbart i stigande. Hans politiska karriär har varit mycket snabb. Som yrkesman bär han titeln förste postiljon, men det är inte genom att stöta i Kongl. Generalpoststyrelsens horn han dragit uppmärksamheten till sig. Det är som organisatör och förhandlare i främsta rummet på det kommunala planet. Med någon överdrift skulle man kanske kunna säga att han tjänat sina sporrar som *postillon d'amour* mellan myndigheterna och ersättningsberättigade markägare med skjutfält inom sina domäner.

Men låt oss börja från början. Svante Lundkvist är född i Eskilstuna 1919. Efter realexamen 1935 blev han brevbärare och började sin politiska bana i Socialdemokratiska ungdomsförbundet samtidigt som han ägnade sig åt facklig verksamhet i lokalavdelningen av dåvarande Svenska postmannaförbundet. Vid 24 års ålder blev han ord-

förande i ungdomsklubben och i den fackliga lokalavdelningen. Så småningom blev han ledamot av Svenska postmannaförbundets råd och av socialdemokratiska partistyrelsen samt ordförande i Södermanlands partidistrikt. De kommunala förtroendeuppdragen kom i lika rask följd. År 1944 blev han ledamot i skolstyrelsen, vars ordförande han var 1958—63 och år 1948 placerades han i stadsfullmäktige, vars ordförande han blev 1957. Sedan dess har det inte hänt mycket i Eskilstuna som inte Svante Lundkvist haft ett finger med i. Han sitter för övrigt också i landstinget.

Att en man som åtnjuter så stort lokalt förtroende snart skulle komma att utnyttjas av sitt parti också på riksplånet säger sig nästan självt. År 1959 invaldes han i första kammaren för att år 1961 flytta över till den folkvalda. Bland mängden av de offentliga uppdrag som i och med hans entré i rikspolitiken börjat dräsa över honom kan nämnas att han är ordfö-

rande i statens filmgranskningsråd — en mera pikant än egentligen givande sysselsättning — och i centrala studiehjälpsnämnden. Han är vidare ledamot av styrelsen för Svenska turisttrafikförbundet och Sarabolaget samt sitter i en rad utredningar, exempelvis om dyrortshjälp, om JO, om militära bestraffningar, om turisttrafik samt om kommunblock.

Sin smidighet som förhandlare fick han, som nämnts, särskild anledning att ge prov på i samband med de ömtåliga skjutfältsfrågorna. Sällan har en enda man druckit mera kaffe ute i stugorna än Lundkvist gjorde på den tiden. Starkare drycker förtär han inom parentes sagt inte och inte heller röker han. Men han är därför ingen glädjedödare, tvärtom, som smedstans främste företrädare har han ådagalagt en naturlig fallenhet för representativa uppdrag. Han har lätt för att ta folk och är en angenäm sällskapsmänniska, som gärna drar på mun och har en tolerant attityd mot sina med-

människor. Därtill kommer att han är en god talare, och dessutom förständig nog att vara sparsam med inläggen och — till skillnad från flertalet yrkespolitiker — hellre tåga än prata i vädret. Så är han också allmänt omtyckt oberoende av partitillhörighet såväl i sin hemstad som i riksdagen.

Statsrådet Lundkvist tänker inte lämna Eskilstuna efter upphöjelsen. Familjen — han är gift och har två barn i skolåldern — är redan van vid att se honom ganska sporadiskt och fru Lundkvist har med sympatisk upp-

riktighet förklarat att hon tänker fortsätta att "regera hemma". Så får hr Lundkvist regera i Stockholm bäst han vill under arbetsveckan och känner man denne duglige och sympatiska man rätt lär han snart nog regera sig upp till departementschef. I varje fall skulle partiledningen göra klokt i att ytterligare utnyttja hans administrativa kapacitet och inte minst hans förmåga att väcka tillit även bland politiska motståndare.

G. U.